

Національний університет біоресурсів і природокористування України

(повна назва вищого навчального закладу)

ННІ неперервної освіти і туризму

Кафедра туристичного та готельно-ресторанного бізнесу і консалтингу

Кафедра геодезії та картографії

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу і консалтингу

Протокол № ____ від ____ 2021 р.

Завідувач кафедри, д.е.н., доцент

Басюк Д.І.

Розглянуто і схвалено
на засіданні кафедри геодезії та картографії

Протокол № 13 від 13.05.2021 р.

Завідувач кафедри, д.геогр.н., проф.

Ковальчук І.П.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Географія туризму (Туристичне країнознавство)

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Галузь знань 24 - «Сфера обслуговування»

(шифр і назва напрямку підготовки)

Спеціальність 242 - Туризм

(шифр і назва спеціальності (тей))

Освітній ступінь «БАКАЛАВР»

(назва спеціалізації)

ННІ неперервної освіти і туризму,

Факультет землевпорядкування

(назва інституту, факультету, відділення)

**Кредитно-модульна система
організації навчального процесу**

Розробник: Ковальчук І.П., доктор географічних наук, професор, завідувач кафедри геодезії та картографії

Київ, 2021

Географія туризму (Туристичне країнознавство). Силабус навчальної дисципліни для студентів за галуззю знань 24 «Сфера обслуговування», спеціальністю 242 «Туризм», ОС «бакалавр», 2021. - 13 с.

Розробник (вказати авторів, їхні наукові ступені, вчені звання та посади).

Ковальчук І.П., доктор географічних наук, професор, завідувач кафедри геодезії та картографії

Робоча програма (Силабус) затверджена на засіданні кафедри геодезії та картографії
Протокол № 13 від “13” травня 2021 р.

Робоча програма затверджена на засіданні туристичного та готельно-ресторанного бізнесу і консалтингу

Протокол № _____ від _____ 2021 р.

Завідувач кафедри (циклової, предметної комісії)

_____ (проф. Басюк Д.І.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ ” 2021 р

Схвалено методичною комісією за галуззю знань 24 – Сфера обслуговування, спеціальністю 242 - Туризм _____

(шифр, назва)

Протокол № ____ від. “ ____ ” _____ 2021 р.

“ ____ ” _____ 2021 р. Голова _____ (Ковальова О.В.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

(Витяг з робочої програми(Силабусу) навчальної дисципліни «Географія туризму: Туристичне країнознавство»

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	<u>Галузь знань</u> 24 - «Сфера обслуговування» (шифр, назва)	Нормативна (за вибором студента)	
Модулів – 3	<u>Спеціальність</u> 242 - «Туризм (шифр, назва)	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3	Спеціальність (професійне спрямування)	2-й	2-й
		Семестр	
Загальна кількість годин – 108		3-й	4-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента - 2	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	30 год.	15 год.
		Практичні, семінарські	
		30 год.	15 год.
		Лабораторні	
		-	- од.
		Самостійна робота	
		90 год.	год.
		ІНДЗ:	
	Вид контролю: екзамен		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 60/90

Географія туризму (туристичне країнознавство)

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	
Галузь знань	24 – «Сфера обслуговування»
Спеціальність	242 «Туризм»
Освітній ступінь	Бакалавр
Характеристика навчальної дисципліни	
Вид	Нормативна
Загальна кількість годин	150
Кількість кредитів ECTS	3
Кількість змістових модулів	3
Курсовий проект (робота) (якщо є в робочому навчальному плані)	-
Форма контролю	Екзамен

Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	2	
Семестр	1	
Лекційні заняття	30 год.	
Практичні, семінарські заняття	30 год.	
Самостійна робота	90 год.	
Індивідуальні завдання		
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних	4 год.	
самостійної роботи студента –	6 год.	

2. Мета і завдання навчальної дисципліни

Мета: сформувати у студентів професійні знання й уміння щодо особливостей використання туристичного потенціалу та практичної організації туризму.

Завдання курсу полягає у формуванні в студентів узагальнюючого розуміння теоретичних і практичних питань організації туризму, вивчення складових рекреаційно-туристичного потенціалу та організації туризму в регіонах Світу.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен оволодіти **компетентностями**:

інтегральними:

ІК. Здатністю комплексно розв'язувати складні професійні задачі та прикладні проблеми у сфері туризму і рекреації як у процесі навчання, так і роботи, що передбачає застосування теорій і методів наук, які формують туризмознавство і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов

загальними:

ЗК4. Здатністю до критичного мислення, аналізу і синтезу;

ЗК5. Соціальною відповідальністю та екологічністю мислення;

ЗК6. Здатністю шукати, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел про ресурсно-туристичний потенціал країн світу та його регіонів;

ЗК8. Навичками використання інформаційних та комунікативних технологій у сфері туризму та готельно-ресторанного бізнесу;

ЗК9. Здатністю визначати, формулювати і вирішувати проблеми туризму країн світу;

ЗК10. Здатністю спілкуватися державною та іноземними мовами у сфері туристичного країнознавства, географії туризму країн світу;

фаховими:

ФК2. Уміннями застосовувати фахові знання у сфері туристичних ресурсів країн світу на практиці;

ФК3. Здатністю аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал регіонів світу і країн;

ФК4. Здатністю аналізувати діяльність суб'єктів індустрії туризму на всіх рівнях управління;

ФК5. Розумінням сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму світу в цілому та окремих його форм і видів;

ФК10. Здатністю здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміннями презентувати туристичний інформаційний матеріал.

Програмні результати навчання:

знати:

- основні положення законодавства у сфері туризму і туристичних ресурсів країн світу;
- зміст базових понять зі сфери менеджменту туристичних ресурсів та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг країн світу;
- основні одиниці рекреаційно-туристичного районування території країн світу залежно від наявних туристичних ресурсів, форм та видів туризму;
- основні поняття у сфері географії туризму та історію його розвитку, особливості організації туризму в усіх регіонах Світу.

- особливості організації рекреаційно-туристичного простору світу із врахуванням його регіональних відмін;
- принципи організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем із врахуванням регіональних особливостей;
- знати особливості організації туристичної діяльності на природоохоронних територіях світу, у сфері сільського зеленого туризму.

вміти:

- класифікувати види і форми туризму, характеризувати основні центри різних видів туризму, аналізувати географію потоків туристичного руху, формувати тури рекреаційно-туристичного спрямування, залучати об'єкти природної та історико-культурної спадщини у практику туристичної діяльності;
- застосовувати освоєні методи та підходи для цілей аналізу рекреаційно-туристичного потенціалу території країн світу із врахуванням їх природно-географічних особливостей;
- визначати відповідно до рекреаційно-туристичного районування території країн світу потенціал його регіонів для впровадження спеціалізованих туристичних продуктів у сфері екологічного туризму та сільського зеленого туризму;
- унаслідок аналізу туристичної інфраструктури регіональних туристичних ринків країн світу виявляти проблемні ситуації в освоєнні туристських ресурсів і туристичному обслуговуванні клієнтів та пропонувати шляхи їх розв'язання.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи географії туризму

Тема 1. Географія туризму як навчальна дисципліна й окремий напрямок туризму. Об'єкт, предмет та основні завдання наукової дисципліни. Система основних методів досліджень туризму (2 год)

Тема 2. Теоретико-методологічна база туризму. Види і форми туризму. (2 год)

Тема 3. Туризм як соціальне явище. Умови та чинники розвитку туризму (2 год)

Тема 4. Туристичні потоки. Часова динаміка, структурний та геопросторовий розподіл туристичного потоку. (2 год)

Тема 5. Туристично-рекреаційний потенціал, його структура і складові, методи оцінювання (2 год)

Тема 6. Геотуристичні аспекти організації та функціонування підприємств сфери туризму у світі (2 год)

Змістовний модуль 2. Сучасний стан, напрямки та перспективи розвитку туризму

Тема 7. Географічний аналіз та оцінка туристського потенціалу Світу (2 год)

Тема 8. Географія туристичної індустрії країн Світу (2 год).

Тема 9. Поняття «туристична індустрія», її структура у країнах Світу (2 год)

Тема 10. Тенденції розвитку туризму. Головні туристичні регіони. Міжнародні туристичні потоки Світу (2 год)

Змістовний модуль 3. Географія туризму частин Світу

Тема 11. Географія туризму Європи (2 год)

Тема 12. Географія туризму Азії (2 год)

Тема 13. Географія туризму Африки (2 год)

Тема 14. Географія туризму Америки (2 год)

Тема 15. Географія туризму Австралії та Океанії

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	ср		л	п	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовний модуль 1. Теоретичні основи географії туризму												
Тема 1. Географія туризму як наукова дисципліна й окремий напрямок туризму. Об'єкт, предмет та основні завдання наукової дисципліни..		2	2			6						
Тема 2. Теоретико-методологічна база туризму. Види і форми туризму. Система основних методів досліджень туризму		2	2			6						
Тема 3. Умови і фактори розвитку туризму		2	2			6						
Тема 4. Туристичні потоки. Часова динаміка, структурний та геопросторовий розподіл туристичного потоку		2	2			6						
Тема 5. Туристично-ресурсний потенціал Світу		2	2			6						
Тема 6. Геотуристичні аспекти організації та функціонування підприємств санаторно-курортного господарства, тимчасового проживання, харчування й дозвілля туристів		2	2			6						
Разом – зм. Модуль 1		12	12			36						
Змістовний модуль 2. Географія туристичного потенціалу та індустрії туризму Світу												
Тема 7. Географічний аналіз та оцінка туристського потенціалу в країнах Світу		2	2			6						

Тема 8. Географія туристичної індустрії країн Світу.		2	2			6						
Тема 9 Рекреаційно-туристське районування. Основні схеми районування		2	2			6						
Тема 10. Тенденції розвитку туризму. Головні туристичні регіони. Міжнародні туристичні потоки Світу		2	2			6						
Разом – зм. модуль 2		8	8			24						
Змістовний модуль 3. Сучасний стан, напрямки та перспективи розвитку туризму у регіонах Світу												
Тема 11. Географія туризму Європи		2	2			4						
Тема 12. Географія туризму Азії		2	2			4						
Тема 13. Географія туризму Африки		2	2			4						
Тема 14. Географія туризму Америки		2	2			4						
Тема 15. Географія туризму Австралії та Океанії		2	2			4						
Разом – зм. модуль 3		10	10			20						
Усього годин		30	30			90						

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Рекреація і туризм у світі. Інформаційне забезпечення туристично-рекреаційної діяльності.	2 год
2	Види і форми туризму у країнах світу. Система основних методів досліджень туризму.	2 год
3	Аналіз умов та факторів розвитку туризму у країнах світу.	2 год
4	Туристичні потоки у світі, їх структура, складові	2 год
5	Туристично-рекреаційний потенціал країн світу, його структура і складові. Підходи і методи оцінки туристського потенціалу	2 год
10	Туризм як чинник впливу на природне і культурне середовище, розвиток регіонів	2 год
11	Географія туризму Європи	2 год
12	Географія туризму Азії	2 год
13	Географія туризму Африки	2 год
14	Географія туризму Америки	2 год
15	Географія туризму Австралії та Океанії	2 год

6. Контрольні питання, комплекти тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1		
1	Визначте об'єкт, предмет і завдання географії туризму	
2	Охарактеризуйте зв'язок географії туризму з іншими науками і навчальними дисциплінами	
3	За якими критеріями класифікують туристську діяльність?	
4	Охарактеризуйте еволюцію туристської діяльності на різних етапах розвитку суспільства	
5	Охарактеризуйте особливості різних видів туристських занять	
6	Класифікації туризму за основними ознаками	
7	Географічні фактори розвитку міжнародного туризму	
8	Географічні фактори розвитку внутрішнього туризму	
9	Сезонність як фактор розвитку туризму	
10	Поняття «рекреаційні ресурси», його сутність. Умови рекреаційної діяльності	
11	Класифікація і внутрішня структура рекреаційно-туристських ресурсів	
12	Базові характеристики рекреаційних ресурсів	
13	Основні типи рекреаційних оцінок, їх призначення	
14	Основні критерії оцінювання рельєфу як рекреаційного ресурсу	
15	Основні критерії оцінювання клімату як рекреаційного ресурсу	
16	Основні критерії оцінювання лісів як рекреаційного ресурсу	
17	Основні критерії оцінювання водних об'єктів як рекреаційного ресурсу	
18	Основні критерії оцінювання бальнеологічних ресурсів як умови розвитку рекреації	
19	Роль об'єктів культурної спадщини в розвитку рекреації	
20	Як визначають рекреаційне навантаження на територію?	
Змістовий модуль 2		
1	Проаналізуйте зміст поняття «туристський потенціал»	
2	Сутність терміну «природно-ресурсний рекреаційний потенціал»	
3	Які складові господарського потенціалу регіону?	
4	Визначте риси географії туризму з метою відпочинку і розваг	
5	Охарактеризуйте сутність лікувально-оздоровчого туризму	
6	Визначте основні типи курортів, їх характерні риси	
7	Діловий туризм, його сутність та роль у формуванні світових турпотоків	
8	Географія туризму, пов'язаного з релігією	
9	Географія та основні риси наукового туризму	
10	Структура туристичної індустрії	
11	Типологія туристських центрів	
12	Соціально-економічна роль туризму	
13	Вплив туризму на місцеву культуру і систему цінностей	
14	Вплив туризму на стан природного середовища	
15	Основні тенденції розвитку туризму у світі	
16	Поняття «сталий туризм», його роль у розвитку регіонів	

17	Поняття «туристський комплекс», «туристський центр»	
18	Основні тенденції розвитку туризму	
Змістовий модуль 3		
1	Поняття про туристсько-рекреаційне районування	
2	Основні схеми туристсько-рекреаційного районування Світу	
3	Туристсько-рекреаційне районування Європи	
4	Характеристика туристсько-рекреаційних макрорайонів	
7	Тенденції розвитку туризму у світі.	
8	Головні туристичні регіони світу	
9	Міжнародні туристичні потоки світу	
10	Туристські субрегіони Європи	
11	Туризм в Американському регіоні	
12	Туризм в Азії	
13	Туризм в Африці	
14	Туризм в Австралії та Океанії	
15	Перспективи розвитку туризму	

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Чинники популярності туризму в різних регіонах Світу й України серед дітей і дорослих. Історія зародження і розвитку різних видів туризму	9
2	Туристичний спосіб дозвілля в системі суспільних цінностей людства у ХХІ ст. Туризм територією рідної країни як філософія і діяльна практика нового способу (стилю) життя.	9
3	Стратегія державного менеджменту в сфері внутрішнього туризму. Структури державного регулювання й управління сферою рекреації і туризму в країнах Світу	9
4	Неурядові організації (асоціації, союзи, клуби, гуртки) та приватні структури, що займаються організацією туризму.	9
5	Зміст інформації про рекреаційно-туристичні принади регіонів, що подається у рекламно-інформаційних каталогах.	9
6	Зміст інформації про національні маршрути теренами типової країни, що подається у рекламно-інформаційних каталогах.	9
7	Зміст інформації про інфраструктуру і набір рекреаційних послуг у містах, що подається у рекламно-інформаційних каталогах.	9
8	Зміст інформації про інфраструктуру і набір рекреаційних послуг курортних територій, що подається у рекламно-інформаційних каталогах.	9
9	Самостійне опрацювання наявного потенціалу та принципів організації туризму на території обраної країни за матеріалами опублікованих праць	9
10	Аналіз сучасної географії маршрутів туризму на території однієї з країн (на вибір викладача). На основі матеріалів аналізу скласти і представити на обговорення програми трьох найперспективніших турів у дану країну.	9
	Разом	90

9. Індивідуальне навчально-дослідне завдання

Складання програми туру однією з країн Світу

10. Розподіл балів, які отримують студенти.

Оцінювання студента відбувається згідно з положенням «Про екзамени та заліки у НУБіП України» від 27.12.2019 р. протокол № 5.

*Співвідношення між національними оцінками
і рейтингом здобувача вищої освіти*

Оцінка національна	Рейтинг здобувача вищої освіти, бали
Відмінно	90-100
Добре	74-89
Задовільно	60-73
Незадовільно	0-59

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни Ндис(ДО 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи Кщ>(до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{hp}} + R_{\text{ат}}$

11. Методичне забезпечення

В якості методичного забезпечення використовуватимуться:

1. Бейдик О. О. Навчально-методичний комплекс дисципліни “Географія туризму” для студентів спеціальності “Туризм” спеціалізації “Міжнародний туризм”. – К.: ВГЛ “Обрії”, 2007. – 108 с.
2. Самойленко А. А. География туризма: Учеб. пособ. – Ростов на Дону: Феникс, 2006. – 368 с.
3. Смаль І.В. Туристичні ресурси світу. - Ніжин: Видавництво державного університету імені Миколи Гоголя, 2010. - 336 с.

12. Рекомендована література

Основна

1. Географічне країнознавство: підручник /Я.Б.Олійник, Б.П.Яценко, О.О.Любіцева; за наук ред. проф. Я.Б.Олійника, Б.П.Яценка. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2015. – 911 с.
2. Бейдик О. О. Навчально-методичний комплекс дисципліни “Географія туризму” для студентів спеціальності “Туризм” спеціалізації “Міжнародний туризм”. – К.: ВГЛ “Обрії”, 2007. – 108 с.
3. Бовсуновская А.Я. География туризма: Учебное пособие. – Донецк: Дон. ін-т турист. бізнесу, 2002. – 411 с.
4. Борушак М. Проблеми формування стратегії розвитку туристичних регіонів: Монографія. – Львів: ІРД НАНУ, 2006. – 288 с.
5. Бочарников В. Н. Курс лекций по дисциплине «География туризма». – М.: Высшая школа, 2001. – 310 с.
6. Івченко А.С., О.А.Пархоменко. Україна. Фортеці, замки, палаци: Путівник К.: ГНПП “Картографія”, 2010
7. Ердавлетов С. Р. Основы географии туризма: Учеб. пособ. – Алма-Ата: Изд-во КазГУ, 1991. – 172 с.
8. Кифяк В.Ф. Організація туристичної діяльності в Україні: Навч. посібник. – Чернівці: Зелена Буковина, 2003. – 312 с.
9. Крачило Н. П. География туризма: Учебное пособие. – К.: Высш. школа, 1987. – 208 с.

10. П'ятсот чарівних куточків України, які варто відвідати / Упор. Лагунова Т.І., Калуба Ю.В. – Харків: Книжковий клуб “Клуб сімейного дозвілля”, 2007. – 416 с.
11. Смаль І.В. Туристичні ресурси світу. - Ніжин: Видавництво державного університету імені Миколи Гоголя, 2010. - 336 с.

Допоміжна

12. Бейдик О. О. Стратегічні напрями розвитку національного туризму // Географія та туризм: Зб. наук. праць. – К.: ВГЛ “Обрії”, 2007. – Вип. 1. – С. 30-41.
13. Любіцева О. О. Географія туризму: складова географії і туризмології // Наукові дослідження для потреб туризму: Матеріали “круглого столу”. – К.: ВГЛ “Обрії”, 2006. – С. 26-31.
14. Любіцева О. О. Географія туризму: ще раз про предмет дослідження // Географія та туризм: Зб. наук. праць. – К.: ВГЛ “Обрії”, 2007. – Вип. 1. – С. 25-30.
15. Любіцева О. О. Напрямки розвитку географії туризму // Україна: географічні проблеми сталого розвитку. Зб. наук. праць. В 4-х т. – К.: ВГЛ “Обрії”, 2004. – Т. 2. – С. 96-98.
16. Пирожник И.И. Основы географии туризма и экскурсионного обслуживания: Учеб. пособ. – Минск: Университетское, 1985. – 253 с.
17. Путрик Ю., Свешников В. Туризм глазами географа. – М.: Мысль, 1986. – 158 с.
18. Самойленко А. А. География туризма: Учеб. пособ. – Ростов на Дону: Феникс, 2006. – 368 с.
19. Ткаченко Т. І. Сталий розвиток туризму: теорія, методологія, реалії бізнесу: Монографія. – К.: КНТЕУ, 2006. – 537 с.
20. Шищенко П.Г., Любіцева О.О. Географія туризму: загальні закономірності та тенденції розвитку // Туризм у ХХІ столітті: глобальні тенденції і регіональні особливості. Матеріали міжнар. наук.-практ. конф. – К.: Знання України, 2002. – с. 71-76.

13. Інформаційні ресурси

1. "Туризм и отдых" noreply@mirvokrugnas.com
2. http://tourlib.net/books_ukr/smal.htm
3. <http://tourlib.net/turukr.htm>
4. Все о туризме. Туристическая библиотека. – <http://tourlib.net/>
5. Державна служба туризму та курортів. – [www. tourism.gov.ua](http://www.tourism.gov.ua).
6. Всесвітня туристична організація. - [www. tourism.gov.ua](http://www.tourism.gov.ua).
7. Державна служба статистики України. - <http://ukrstat.gov.ua>

Професор

Ковальчук І.П.